

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. VIII. Octavus, & nonus resistendi modus, Corpus castigare, carnem
jejuniis edomare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

cerere? Quis unquam juxta viperam securos somnos capit & focurius est perire non posse, quam juxta periculum non periisse. Origenes Apostoli monitum illud, *Fugite fornicationem*, exponens: *Ista fuga, inquit, virtutis est, ista fuga beatitudinem confert*. Ideoque cum palte regio precamur: *Deus refugium nostrum & virtus*. Virtus est. Itaque virtus & pugnantibus, refugium fugientibus. Hæc Hieronymus, quem dixi, commonitione saluberrimâ confirmans: *Si quis existimat, inquit, posse se versari in deliciis, & deliciarum vitis non teneri, seipsum decipit*. Rex Solyimorum David asyllum securissimum non ignorans: *Factus es, ait, spes mea, turris fortitudinis a facie inimici*. Augustinus ad Dominum *Jesum* patientem ac morientem velut in securissimam turrim festinans: *Hic est turris fortitudinis, ait, quod cum fugero, non solum vitabo tela inimici, sed etiam in illum, quo voluero secutus ipse jaculabor*. Ipse enim Christus est turris: ipse nobis factus est turris a facie inimici, qui est & petra, super quam edificata est Ecclesia. Cave, ne feriaris a diabolo: fuge ad turrim. Nunquam te ad illam turrim diabolica jacula securura sunt: ibi sibi munitus & fixus. Quomodo autem fugies ad turrim? Ne forte quisque in tentatione positus corporaliter quærat turrim istam: *cum eam non invenerit, fatigetur ac desiciat in tentatione*. Ante te est turris: recordare Christum, & intra in turrim. Quomodo recordaris Christum, ut meres in turrim? Quidquid patieris, cogita, quia prior passus est, & cogita, quo sine passus est, ut moreretur, & resurgeret. Talem & tu sinem spera, qualis in illo præfuit, & intraisti in turrim non consensiendo inimico. Si enim consenseras inimico, tunc ad te pervenit oppugnantis jaculum inimici. Tu positus in illum jaculare tela, quibus feriat, quibus vincatur. Quæ sunt ista tela? Verba Dei, fides tua, spes ipsa, tua bona opera. Non dico, sic esto in ista turri, ut vates ibi, & sufficiat tibi, ad te hostis tela quod non perveniant: ago tibi aliquid, non cessent manus. Opera bona tua gladii sunt interficiunt inimicum. Quisquis igitur tentationes cupis vincere, tentationum illecebras hæc fugere. Apertum est asyllum, in turris quam monstravi evola. Hic vinces fugiendo.

Origen. hom. 8. in epist. 6. Cor. cap. 6. Ps. 45. v. 2. Deus est virtus stantibus & pugnantibus, refugium fugientibus. Ps. 60. v. 4. Aug. tom. 8. in psal. 60. mibi Ps. 249. col. 2. sine.

CAPUT VIII.

Octavus & Nonus resistendi modus;

CORPVS CASTIGARE, CARNEM JEJUNIIS EDOMARE.

Humanam vitam esse tentationem & militiam initio libri de Jobo diximus. Hic omnium sapientum sententia est. Epictetus, sapiens revera monitor: *Militia est, inquit, cuiusque vita, eaque longa & varia*. Ergo cui vivendum, ei & militandum est. Quæ militi non ignavo præcipue sint agenda superioribus disertationibus explicatum. Præceptiones istæ sunt. 1. Vigila. 2. Principiis obsta. 3. Ora. 4. Resiste ac Repugna. 5. Fiduciam omnem in Deo colloca. 6. Tentationum origines explora. 7. Tentationum illecebras vita; hæc addimus octavam & nonam præceptionem: *Corpus castiga; carnem jejuniis edoma*.

De gratia vis. 150. i. Ps. 145. v. 1. Ps. 145. v. 2. Ps. 145. v. 3. Ps. 145. v. 4. Ps. 145. v. 5. Ps. 145. v. 6. Ps. 145. v. 7. Ps. 145. v. 8. Ps. 145. v. 9. Ps. 145. v. 10. Ps. 145. v. 11. Ps. 145. v. 12. Ps. 145. v. 13. Ps. 145. v. 14. Ps. 145. v. 15. Ps. 145. v. 16. Ps. 145. v. 17. Ps. 145. v. 18. Ps. 145. v. 19. Ps. 145. v. 20. Ps. 145. v. 21. Ps. 145. v. 22. Ps. 145. v. 23. Ps. 145. v. 24. Ps. 145. v. 25. Ps. 145. v. 26. Ps. 145. v. 27. Ps. 145. v. 28. Ps. 145. v. 29. Ps. 145. v. 30. Ps. 145. v. 31. Ps. 145. v. 32. Ps. 145. v. 33. Ps. 145. v. 34. Ps. 145. v. 35. Ps. 145. v. 36. Ps. 145. v. 37. Ps. 145. v. 38. Ps. 145. v. 39. Ps. 145. v. 40. Ps. 145. v. 41. Ps. 145. v. 42. Ps. 145. v. 43. Ps. 145. v. 44. Ps. 145. v. 45. Ps. 145. v. 46. Ps. 145. v. 47. Ps. 145. v. 48. Ps. 145. v. 49. Ps. 145. v. 50. Ps. 145. v. 51. Ps. 145. v. 52. Ps. 145. v. 53. Ps. 145. v. 54. Ps. 145. v. 55. Ps. 145. v. 56. Ps. 145. v. 57. Ps. 145. v. 58. Ps. 145. v. 59. Ps. 145. v. 60. Ps. 145. v. 61. Ps. 145. v. 62. Ps. 145. v. 63. Ps. 145. v. 64. Ps. 145. v. 65. Ps. 145. v. 66. Ps. 145. v. 67. Ps. 145. v. 68. Ps. 145. v. 69. Ps. 145. v. 70. Ps. 145. v. 71. Ps. 145. v. 72. Ps. 145. v. 73. Ps. 145. v. 74. Ps. 145. v. 75. Ps. 145. v. 76. Ps. 145. v. 77. Ps. 145. v. 78. Ps. 145. v. 79. Ps. 145. v. 80. Ps. 145. v. 81. Ps. 145. v. 82. Ps. 145. v. 83. Ps. 145. v. 84. Ps. 145. v. 85. Ps. 145. v. 86. Ps. 145. v. 87. Ps. 145. v. 88. Ps. 145. v. 89. Ps. 145. v. 90. Ps. 145. v. 91. Ps. 145. v. 92. Ps. 145. v. 93. Ps. 145. v. 94. Ps. 145. v. 95. Ps. 145. v. 96. Ps. 145. v. 97. Ps. 145. v. 98. Ps. 145. v. 99. Ps. 145. v. 100.

Corpus non molliter habendum, pro mancipio tractandum, levis subinde castigandum, jejuniis frenandum, docuimus libro singulari, quem de jejuniis dedimus. Hic ergo dictorum memoriam solum reficimus.

Misnensis Ecclesiastes Messreth de triplici tentatione pro suggestu differens: *Mali hospites in sinu sunt*, inquit, *mus, vipera, & ignis; nam malam pro hospicio relinquunt symbolam*. Mus avaritiæ, vipera luxuriæ, ignis superbiæ ac vindictæ tentationem adumbrat. Excute hos hospites malos; quisquis es, sed scias non excutiendos tam facile: vi opus. Variis rigoribus exercendum corpus, nec in-

A dulgenter unquam habendum; alioqui cerè insolebit & abruptis frenos. Beatissimus Paulus, Gentium Apostolus, Orbis Magister & Doctor, è celo vocatus, in tertium cælum evectus, divino spiritu plenus, omni virtute ornatus, exemplar & idea sanctimonie, nihilominus fateretur ipse de seipso: *Et ne, inquit, magnitudo revelationum extollat me, datus est mihi stimulus carnis mee, angelus satana, qui me colaphizat*. Perinde si dicat: Hic vexator meus, non perfunctorie, nec planâ manu me cædit, ut mater solet infantulum, sed pugnis in me grassatur, & atrociter me verberat. Quid hic opis, optime Paulè, tunc remedi? Sciendum ante omnia, quod & assidue cogitandum, hanc vitam esse tentationem, militiam, velitationem, luctam, pugnam, conflictum, prælium: *Ego igitur sic curro non quasi in incertum; sic pugno non quasi in aerem verberans, sed castigo corpus meum, & in servitium me redigo*. Si vir iste sanctissimus sui defendendi causâ his armis usus, cur nos ea rejiciamus, qui illis egemus quàm maximè? Tentationibus resistere est pugnare cum animo suo, & palæstricis vacare, quod sanè nec amœnum est, nec suave: nam ictus, plagæ, collicus, verbera, impullus, vulnera sunt excipienda: sine his Palæstra non fervet. Nec est, quod palæstra miretur, aut indignetur, si ex agnâ gladiatoria cruentum caput refertat pro lauræa. Hæc certè sacra aliter non constant. Hodie illi, cras alteri; & forsân brevi acceptam plagam cum fenore rependet. Cum diabolo confingere, tentationes vincere, cordatum hominem desiderat, qui neutiquam parcat corpori. Hanc ob causam Paulus: *Induite vos, inquit, armaturam Dei, ut possitis resistere*. State ergo succincti lumbos. Quod & Christus præcipit: *Sint lumbi vestri praecincti*. Equitatio ea est miserima, si equi cingulum fluens sit & laxum, si ephippium malè hærens & solutum: ita humanum corpus indolis belluinæ acbrutum, nisi astrictus stringatur, in libidines & pestimas appetentias efferuescit. Res certa. Stringe igitur lascivum pecus, castiga, & in servitium redige. Da corpori, quod sufficit, non quod petit. Turpissima servitus, suo fervire corpori. Ergo jejuniis carnem edoma. Inter omnes castigationes carnis nec antiquior, nec melior, nec probatior, quàm Cilicium & Jejunium. Ab Orbis incunabilis hæc approbavit usus. Josephum lugens Jacob *indurus est cilicio*. Cum regi David molesti essent hostes, inducitur cilicio, humiliabat in jejuniis animam suam: *ponebat vestimentum suum cilicium*. Populante Samaritanæ Rex Itælis Achab cilicio vestitus per murum transit, cumque audisset à matribus in cibum occidi filios & lixari, scidit vestimenta sua. *Viditque, omnis populus cilicium, quo vestitus erat ad carnem intrinsecus*. Juditha in fetere cubiculo suo cum puellis suis clausa morabatur: *habens super lumbos suos cilicium jejunabat omnibus diebus*. Mardochæus audiens Judæos omnes jam macello destinatos scidit vestimenta sua, & indurus est sacco, spargens cinerem capiti. Dux Mathathias & filii ejus operuerunt se ciliciis, & planxerunt valde. Frequenter toti populo imperatum ciliciis uterentur: *super hoc accingite vos ciliciis, plangite & ululate, quia non est aversa ira furoris Domini a vobis. Super omne dorsum cilicium*. Cilicium usitatum penitentia signum, tranquillum corporis supplicium. Cilicia Reges, Regina, Imperatores veste Attalica læptus tegebant.

Verùm in edomandâ carne nihil opportunius, præstantius nihil Jejunio. Jejunium sanè optimam, probatissimum, utilissimum, saluberrimum, summè necessarium, laudatissimum, Deo acceptissimum sacrificium, expedientissimum homini remedium; Christi omniumque ejus seclatorum exemplis conformissimum.

§. II.

A quemadmodum medicamenta, sic alimenta sumpturus accedam. In his ergo tentationibus postus certo quotidie adversus concupiscentiam manducandi & bibendi.

Ergo Augustini sensu alimonia capienda est ut medicina. Quis autem ægrotorum adeo insanit, ut ubi novem glutierit catapotia, quædecim aut novendecim sibi velit porrigi; aut ubi unam potionem medicam exhauserit, mox alteram tertiamve infandi poscat. Sicut igitur ægrotus ad legem sanitatis præparata, ita nos ad necessitatis præscriptum sumamus alimenta. Hoc suos docet Deus, ruinas corporis reficere, ut Augustinus loquitur, non in cibo voluptatem quærere; non edendi cupiditatem explere, alimoniæ ut medicinam sumere. Quod non Augustinus tantum, sed & alij sanctissimè observarunt.

Alimonia capienda est ut medicina.

§. II.

B. Otho Babenbergensis episcopus triginta septem annis in mensa nunquam ad saturitatem comedit. B. Posthumus simillimè à mensa nunquam satur & ventre pleno recessit; corpus vigiliis, cilicio, jejuniis, laboribus assiduè fatigavit. Beatus Hieronymus Eustochio virgini diætam saturitatis expertem constituens: Sit tibi moderatus cibus, inquit, & venter nunquam expletus. Plures quippe sunt, quæ cum vino sunt sobria, eorum largitate sunt ebræ. Sint tibi quotidiana jejunia, & refectio satietatem fugiens. Hæc talis strictior diæta, non salubrior tantum, sed & jucundior est vel ipsi corpori: Norum vetus illud

De his duobus vide l. 1. de Jejun. cap. 11. §. 3. Hieron. ad Eustoch. de Custod. Virgin.

Plus habet molestiarum quam voluptatum gula. Quod Socrates inter philosophos eximius frugalitatis lætator & præco confirmans: Qui frugaliter vivunt, ajebat, plus amœnitatis, minus cruciatuum habent, quam qui genio indulgent. Certissimum vel ex auro Ecclesiastæ Chrysothomos, qui voluptati deditos negans vivere: An non, ait, simul atque præterit linguam & fauces, voluptas omnibus extincta est: sensus quippe nimis in gustu est. Ceterum post hæc ubi voluptas illa pertransiit, magna profusè tristitia relinquatur, sive stomacho per crudum acido oppresso, sive qualibet aliâ difficultate læssente. Ubi ergo tantillum faucis spatium perfultaverit escarum titillatio, jam nulla est amplius oblectatio; nulla voluptas angustissimis his cancellis tota clauditur. Ita omnis ciborum sensus ad palatum terminatur. Idem Bernardus adituens Voluptas gutturis, inquit, vix duorum obrinet latitudinem digitorum, & ejus tam modica pars tam exigua delectatio quantà paratur sollicitudine, quantam deinde molestiam parit.

Trochæ. ver. An Chryf. 10. 4. non, ait, simul atque præterit linguam & fauces, voluptas omnibus extincta est: sensus quippe nimis in gustu est. Ceterum post hæc ubi voluptas illa pertransiit, magna profusè tristitia relinquatur, sive stomacho per crudum acido oppresso, sive qualibet aliâ difficultate læssente. Ubi ergo tantillum faucis spatium perfultaverit escarum titillatio, jam nulla est amplius oblectatio; nulla voluptas angustissimis his cancellis tota clauditur. Ita omnis ciborum sensus ad palatum terminatur. Idem Bernardus adituens Voluptas gutturis, inquit, vix duorum obrinet latitudinem digitorum, & ejus tam modica pars tam exigua delectatio quantà paratur sollicitudine, quantam deinde molestiam parit.

In cellâ quadam, quod ille Phryx fabulator narrat, effuso melle convolarunt muscæ, & ad inemptum epulum avdriter sese ingurgitarunt. Sed implicitis earum pedibus & volatu jam negato: Nos miseræ! ajebant, ob voluptatem modicam hic perimus. Ita plurimorum malorum causa plurimis est gula. Rectissimè Musonio, Fundamentum sapientiæ est continentia circa cibum & potum. Qui ventri deditus, teste Climaco, temptationem libidinis superare conatur, succis est ei, qui incendium restinguit oleo.

Bernar. de Persecut. sustin. c. 12. Aesopus parte 1. fab. 31. pag. 34. Muson. l. 1. de Alimètiis.

I V. Ajo, diabolus absque jejunio non facillè vincendum. Ambrosius testatissimis monitis: Jejuna, inquit, si vis vincere. Diaboli verbum est, cum dicit: Homo fortis esto, manduca & bibe, & similis mane. Noli te tibi credere, non erubescas egere præfidiis, quibus non egebat Christus, & tamen ea non negligebat, ut te doceret, dicens: Cavete, ne gravetur cor vestrum vino & crapulâ.

4. Diabolus absque jejunio non facillè vincendum. Ambros. 10. 1. lib. 4. in c. 4. Luca, mihi bescas egere præfidiis, quibus non egebat Christus, & tamen ea non negligebat, ut te doceret, dicens: Cavete, ne gravetur cor vestrum vino & crapulâ. Luc. cap. 21. vers. 34. Eremita quidam jejunio à libidinum liberationis dii, & eodem se luto harere non distimulavit. Mirabile est, tenet suas preces tam nullius fuisse ponderis. At sequenti nocte oblata ei species illiusmet tentati hominis, qui

Sobrietatis & Abstinentiæ sanitatis, sapientiæ, castitatis, sanctimonie ac longioris vitæ mater: Ingluvis verò & crapula hebetudinis, morborum, libidinis, vitiorum, ac brevioris ævi fecunda parens.

Fuit in eremo, quem libido acriùs vellicaret. Is igitur spiritalem patrem accedens: Tibi obsecro, ait, curæ sim & Deum pro me ora. Oravit fideliter & constanter. Post aliquot elapsos dies tentatus rediens: Ora fortius, inquit, nil remisit tentatio. Oravit fortius, sed denuo tentatus dii, & eodem se luto harere non distimulavit. Mirabile est, tenet suas preces tam nullius fuisse ponderis. At sequenti nocte oblata ei species illiusmet tentati hominis, qui

Eremita quidam jejunio à libidinum liberationis dii, & eodem se luto harere non distimulavit. Mirabile est, tenet suas preces tam nullius fuisse ponderis. At sequenti nocte oblata ei species illiusmet tentati hominis, qui

I. Ajo Jejunium esse præstantissimum ac probatissimum malis maximis perianandis remedium, quod totis bibliis impensissimè commendatur, frequentissimè præcipitur. Jejunium laudant Angeli. Alii ger è celo tabellarius: Bona est, inquit, oratio cum jejunio & elemosynâ. Propheta ac reges jejunium non laudant tantum, sed & ipsi jejunarunt. Discipuli Jesu esurientes cœperunt vellere spicas & manducare. Sed multò magis ablato jam Domino Ecclesiæ doctores, omnesque præsci & sancti Patres Jejunium eximî laude ornarunt & usurparunt. Tam virgines quàm conjuges & viduæ Jejunium, quod summè laudarunt, religiosissimè servarunt. Verbo: Omnes amici & sectatores Christi, ob Christum assiduè corpus affligerunt inediâ. Eò Paulina spectat & gloriario & cohortatio. In vigiliis multis, in fame & siti, in jejunio multis. Exhibeamus nosmetipsos sicut Dei ministros, in multâ patientiâ, in laboribus, in vigiliis, in jejunio, in castitate. Rex David tam crebram tamque rigidam inediâ toleravit, ut de se ipso fateatur: Genua mea infirmata sunt à jejunio, & caro mea immutata est ab habitore & corpulentiore vultu in macilentum. Rex David macrescebat jejunio. II. Ajo Jejunium esse utilissimum ac saluberrimum non ad animi solum, sed & corporis valetudinem tuendam pharmacum. Imò ausim vel jurejurando confirmare, ex omni pharmacorum numero, Jejunium non tantum fecerissimum, sed & excellentissimum esse pharmacum. Deus bone, quoties post innumera omnis generis exhausta medicamenta ad unius & solius abstinentiæ atque Jejunii crebriorem usum sanitas est restituta? Vox una omnium eruditorum ac sapientum est, & vel sexcenta testimoniorum millia, ad valetudinem conservandam aut reparandam, nec opportunius quidquam, nec aptius, neque salubrius esse, quàm moderatum jejunium. Moderatum passim appellamus, de die semel duntaxat comedere, & vel pranderè tantum, vel tantum cenare. Et quid opus testibus? Apertissimè Ecclesiasticus: Qui abstinet est, inquit, adjiciet vitam. Saturitas omnis noxia. Citra saturitatem ergo vescere, & à mensâ cum fame, non cum fastidio surge. Utamur, inquit Ambrosius, temperantiæ naturali cibo pro remedio parcius, non pro deliciis redundantius, propter infirmitatem, non propter voluptatem. Non enim solum adversus nequitiæ spiritualia, sed etiam adversus carnem & sanguinem lucta nobis, lucta adversus satietatem, lucta ab ipsis frugibus terræ, lucta cum vino, quo etiam justus inebriatus, quo etiam integer ludæorum exercitus supplantatus est: lucta cum feris bestibus, lucta cum volatilibus cali, quibus caro saginata non redigitur in servitutem. Vides, quanta certamina! Terra ergo exercitium est hominis, calum corona. Ob istas igitur tot luctas cum gulâ, ob quotidiana hæc pericula ad principium mensæ præmittuntur preces, ut appetentiæ in escas nimium effundi solita possit refrenari. Sobrietatis & Abstinentiæ sanitatis, sapientiæ, castitatis, sanctimonie ac longioris vitæ mater: Ingluvis verò & crapula hebetudinis, morborum, libidinis, vitiorum, ac brevioris ævi fecunda parens. Gula clens sanitatem serid amare non potest. III. Ajo Jejunium esse acceptissimum Deo sacrificium, expeditissimum homini remedium, & adversus diaboli tentationes singulare præsidium ac munimentum. Augustinus hac in re testis locupletissimus, qui certum abstinentiæ modum à Deo sibi traditum asseverans: Rescimus, inquit, quotidianas ruinas corporis edendo & bibendo, priusquam escas & ventrem destruas. Nunc autem suavis est mihi necessitas, & adversus istam suavitatem pugno, ne capiar, & quotidianam bellum gero jejunio. Sapius in servitutem redigens corpus meum. Hoc me docuisti, ut

CAPUT IX.

Quomodo diversi suis tentationibus vel resisterint, vel cesserint, exemplis docetur.

Hic temporis vel rei gestæ seriem & connexionem attendere non est animus. Ordo nobis hic erit optimus, qui confusus. Hæc, illa, aliæque mixtim, prout occurrerint, narrabimus. Auctores singulos fidelibus notis laudabimus; penes illos sit fides rei quam narrant. Verè dixit Augustinus: Major est adiutor, quam tentator. Quod è sequentibus etiam liquebit.

§. I.

PVella quendam è juvenibus deperibat, sacerdoti tamen illi, cui conscientiam crederat, bene mori obtemperabat. Quodam mane adeo urgebat tentatio, ut jam sibi videretur impotens sui, quæ diutius tot cacodæmonis insultibus obfisteret. Itaque jam pene ex toto victa moliendo facinori se accingit, cum ecce oculis etiamnum semihiantibus à somno, Christi Crucifixi & velut recens vulnerati species sese ingerit, affaturque patriâ linguâ, quàm latinè sic reddimus: Me ama: ego sum formosus, bonus, suavis & verè nobilis. Dixit, & cum objectâ effigie simul diuturna tentatio evanuit.

Beati Faronis uxor cum in Parthenonem marito consentiente jam Christo denupsisset, recedenscentem marii tentationem tam prudenter, quàm sanctè repellit. Cum enim semel iterumque ac tertium invitaretur à viro, illa tentationis vim in conjuge subodorata, ut suæ ac illius pudiciæ consulere, cultiori veste posita, & attonsis capillis horrido se cilio induit, eaque ciliis deformitate viro se obtulit visendam. Ille ad aspectum tam inopinatum cohortuit, ingemuitque tentationi eatenus se cessasse: sic ab opere illicito se ipsam generosè revocavit.

S. Hugo è Carthusiano Lincolnienfis episcopus virgineæ puritatis amantissimus fuit. Sed tantò magis illi cacodæmon insidiatus innumeris cum tentationibus Carnis diu noctique fatigavit. At Hugo has diaboli oppugnationes, vigiliis, precibus, jejuniis, flagellis, ciliciis pugnavit. Panis aridus in cibum, fontana illi fuit in potum. Quadragesimali jejunio rer quavis hebdomade solo pane & aqua contentus vivebat.

B. Macarius Alexandrinus, Palladio teste, cum membrorum & carnis rebellionem sentiret, sex mensibus in Scetes palude vestibus rejectis sedet & culicum morsibus se exposuit, qui cum tam immaniter & sædè vulnerarunt, ut aliis leprosus videretur, è solâ voce agnitus. Nimirum hoc est tentationes pellere.

B. Hilarion etiamnum juvenis operatus sacco (hæc ei vestis) quindecim tantum caricas (hoc illius prandium & cena fuit) post solis occasum comedebat. Diabolus virtuti tantè invidens, & à puero se victum cernens titillabat juveniles sensus, & Macario ignota voluptatis incendia subijciebat. Incipiebat tiro Christi cogitare, quod nesciebat, & ejus rei pompam animo volutare cujus experimenta non noverat. Iratus itaque sibi & pectus pugnis verberans, quasi cogitationes eadè manûs posset excludere: Ego te, aselle, inquit, faciam ut non calcitres, nec enim te hordeo alam sed paleis: fame conficiam & siti, gravi onerabo pondere, per æstus & frigora exagitabo, ut potiùs escam cogites, quàm lasciviam. Igitur herbarum succo & paucis caricis post triduum vel quattriduum deficientem animam sustentabat. Interim fervebat opus. Aut enim laboribus vacabat, aut precibus, ut incendiæ fatigationem labor operis duplicaret.

Idem

qui bene passus, insuper & oriolus sedit pugnam aver-
satus. Huic libidinum præles. Astrodeus omnigenas
imagines ac formas præsentabat. Has ille spectavit
placuerunt, imò & delectatus est visis. Die alterâ se tur-
sus senstitit, & immaniter suas deploravit miserias. Cui
senex candidè: Tuâ culpâ, inquit, mi homo, irritæ sunt
preces pro te factæ. Vis molestos ignes illos excutere sint?
vis vincere? Laborandum & certandum est. Luctare
pugna, carnem edoce, vigiliis, laboribus, precibus, je-
juniis. Quid ægro prosit medicina, si eâ recuset uti? si
cibus ventis non abstineat? Tu hoc age, labores ne fuge,
cibo abstine, belles in te motus inediâ coërce. Nec
sardo hæc dixit. Obsecutus is consilio jejunia inivit. Et
brevi, cum illi esurire, mox & tentatio cepit remittere.
Reverâ hic hostis, non nisi his armis debellatur. Et quis
unquam, sine jejunio vicit diabolum? Apertissima Chri-
sti assertio est: Hoc genus non ejicitur, nisi per orationem &
jejunium. Inediâ & jejunio hi mures, hæc vipera, hi
ignes, diaboli tentationes excutuntur sint. Nec aliter
constare potest hæc victoria. Non amat hujuscemodi
victoriâ, qui reculat perferre inediâ. Quod Ambro-
sius inculenter affirmans: Dominus Jesus, inquit, volens
nos adversus diaboli tentamenta fortiores reddere, certaturus
jejunavit, ut sciremus, quia aliter illecebras mali non possemus
vincere. Quomodo enim voluptas (edendi) ad paradysum revo-
care nos potest, quæ sola nos paradiso exurit?

Matth. c. 17. vers. 21.

L. m. 10. 3. lib. 10. epist. ep. 82. mibi pag. 240.

Palladius c. 113. apud Rosoveyd. mibi p. 770.

Chryf. 10. 5. hom. 71. mibi pag. 377.

Orans cum jejunio geminas habet alas ip-
sæ ventis leviores. Basil. apud Anton. Me-
lissam. seu Melissæ Ab-
batem. p. 1. cap. 38. 4. Reg. c. 4. vers. 39. & seqq.

* Alica, seu Halice. Ps. 16. v. 15.

Hinc religiosissimus Deique amantissimus presby-
ter Philoromus, teste Palladio, triginta duobus annis
nullos arborum sætus, fructus nullos attigit: annis qua-
draginta nihil calentis & cocti edulii comedit, eo fine,
ut tentationibus gulæ tantò potentiùs resisteret.

Orationis & jejunii mixturam Chrysofomus ut re-
medium adversus diaboli tentationes valentissimum
summè commendans: Aspice, ait, quot ex ambobus (ora-
tione ac jejunio) bona nascuntur. Orans enim, & ut oportet je-
junans non multo eger, qui verò multis non eger, nunquam fiet
avarus, & ad elemosynam magis est aptus. Jejunans levis est,
& alatus, & cum solertia orat, & improbat, extinguit con-
cupiscentias, Deum placat, & insurgentem animum humiliat.

Propterea & Apostoli fere semper jejunabant. Orans cum je-
junio geminas habet alas, & ipsis quidem ventis leviores. nec
enim oscitat & dispenditur, & orans languescit, quod multi
patiuntur, sed est signis vehementior, & terrâ superior. Propterea
talis maxime demonibus est infestus, & hostis. Quæ Basilii
confirmans: Contumelia demonum, inquit, nihil audent ad-
versus jejunantem, & vitæ nostræ custodes Angeli alacrius ma-
nent apud illos, qui per jejunium sunt purgati.

Cum Eliseus grassante fame prophetarum filii pul-
mentum coqui justisset, ingressus est unus in agrum, & collige-
ret herbas agrestes, invenit, quasi vitem silvestrem, & colle-
git ex eâ colocynthidas agri, & implevit pallium suum, & re-
versus conscidit in ollam pulmenti. Cùmque gustassent de co-
ctione clamaverunt, dicentes: Mors in ollâ vir Dei, & non po-
tuerunt comedere. At Eliseus farinam, quam præceperat
adferri, misit in ollam. Et non fuit amplius quidquam amari-
tudinis in ollâ. Hanc ollæ mortem pauxillo farinulæ hor-
deaceæ propheta sustulit momento. Habet abstinentia
& jejunium amaroris aliquid, sed reverâ multò plus in-
temperies gulæ, omnem verò amarorem tollit præstan-
tissimum illud amyllum, * Spes futura satietatis. Eò famem
& appetentiam omnem rex David differens: Satiabor,
inquit, cùm apparuerit gloria tua. Eandem satietatem in-
hiabant viri olim religiosi, quibus, Hieronymo teste,
coctum aliquid accepisse luxuria videbatur. Tam pro-
cul à vino, quàm ab urbibus aberant, tantòque magis
Deo ferebantur, quantò continentius vivebant. Spes
deliciarum in celo amyllum illud est, quod omnem vel
rigidissimi jejunii amaritatem emendat. Non pigeat, ob-
secro, perpallum esurire brevissimo tempore; satiabi-
mur æternum.